

Για τις ακριβές μας μαμάδες

Γράφει η [Ασημίνα Ξηρογιάννη](#) //

Μάκης Τσίτας «Γιατί δεν κοιμάσαι, μαμά;», Εικονογράφηση: Γιώτα Κοκκόση, Εκδ. Μεταίχμιο, 2024, σελ. 32

Ο Μάκης Τσίτας είναι ένας από τους συγγραφείς παιδικών βιβλίων που με απασχολεί ιδιαίτερα. Η παρακολούθηση του έργου του με το πέρασμα των χρόνων είναι κάτι που κάνω με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Ο συγγραφέας συνηθίζει να καταπιάνεται με καθημερινά θέματα, με οικογενειακά ζητήματα, κυρίως. Οι ιστορίες του αφορούν γονείς και παιδιά. Αλλά και ψυχολόγους και κοινωνιολόγους, καθώς και εκπαιδευτικούς που κάνουν λογοτεχνία στο σχολείο. Οι σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους μιας οικογένειας συχνά οδηγούν σε συγκρούσεις, εγείρουν ερωτήματα, βάζουν ερωτηματικά. Δεν παρουσιάζει κάτι τερατώδες για να κινηθεί το ενδιαφέρον. Όλα γίνονται απλά και με τρόπο ήρεμο, αλλά το θέμα είναι πάντα εκεί, να περιμένει να

συζητηθεί.

Πρόσφατα κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Μεταίχμιο το βιβλίο του «Γιατί δεν κοιμάσαι μαμά;» Ο συγγραφέας το αφιερώνει στη δική του μαμά, εις μνήμην. Καλαίσθητη έκδοση με συμπληρωματική πάντα στο κείμενο εικονογράφηση, αυτή τη φορά από την ταλαντούχα Γιώτα Κοκκόση. Οι μορφές των ηρώων εκφραστικές, δεσπόζουν στα σαλόνια. Απεικονίσεις ρεαλιστικές, η μαμά, το παιδί, το σκύλος, γραμμές διαυγείς, χρώματα πλούσια, ζωντανά, ελκυστικά. Το παιδικό μάτι χορταίνει, κερδίζεται, θέλει να μάθει την ιστορία.

Υπάρχει ένα υπέροχο εύρημα πάνω στο οποίο στηρίζεται η πλοκή: ο μικρός Χάρης θέλει να προσπαθήσει να βάλει τη μαμά του να κοιμηθεί. Θα τα καταφέρει άραγε; Είναι κι ένα στοίχημα συνάμα. Συνήθως οι μεγάλοι είναι αυτοί που βάζουν τα παιδιά για ύπνο, αλλά εδώ έχουμε αντιστροφή ρόλων. Οπότε και ξάφνιασμα του αναγνώστη. Εμπλέκεται και ο σκύλος κι ένα τραγούδι και πολλή αγάπη. Οι ανατροπές ανάμεσα στις γραμμές είναι συχνές. Διότι όλο και κάτι ξεχνάει η μητέρα και σηκώνεται, οπότε ο στόχος δεν επιτυγχάνεται τόσο εύκολα. Άλλωστε τόσες έγνοιες έχουν οι μεγάλοι. Ωστόσο είναι αυτό το παιγνιώδες στοιχείο που δίνει χάρη στο κείμενο, το διαλογικό κίολας. Μου θυμίζει έντονα το άλλο βιβλίο του Τσίτα με τίτλο «Ο γενναίος ιππότης και η χαμογελαστή βασίλισσα», που το 'χα δραματοποιήσει τότε με τα πρωτάκια μου όταν δούλευα στην πρωτοβάθμια ως θεατρολόγος. Και εκεί υπήρχαν τα παιχνίδια ρόλων μέσω των οποίων καλλιεργείται εύγλωττα στον αναγνώστη το αίσθημα μιας γλυκύτητας και τρυφερότητας, όπως και δω. Άλλωστε ο Τσίτας γράφει και θέατρο, συνεπώς είναι εξοικειωμένος με το διαλογικό κομμάτι, είναι θαρρώ κάτι που του αρέσει να βάζει και στα παιδικά του βιβλία.

Ακόμα, να σημειωθεί το εξής: μέσα στην ιστορία υπάρχει η εξής κατεύθυνση, τα παιδιά να προσανατολιστούν προς το να βοηθούν τους άλλους. Να συμβάλλουν στην οικογένεια, να συμμετέχουν στην οικογενειακή ζωή. Ο μικρός ήρωας αποτελεί θετικό πρότυπο για τους συνομηλίκους του.

Είναι γεγονός πως τα παιδιά ακολουθώντας τη μαμά όταν είναι μικρά μοιράζονται σκέψεις και δράσεις σχετικές με τον ύπνο. Τη χρειάζονται για να κοιμηθούν συνήθως. Είναι αυτή που θα τους πει το παραμύθι, που θα τους τραγουδήσει (ή νανουρίσει), θα τους πιάσει στο χέρι, θα τα πάει στα θαύματα. Είναι μια μικρή θεότητα, η αγαπημένη τους. Όμως οι καθημερινές έγνοιες και φροντίδες της μαμάς (ειδικά αν είναι και εργαζόμενη) της κλέβουν πολύτιμο χρόνο από τα παιδιά της. Ή έστω... την αποσπούν σημαντικά από το να περάσει χρόνο με τα παιδιά της. Γενικά η διαδικασία του ύπνου, η προετοιμασία για ύπνο αλλιώς, είναι ένα κομμάτι σημαντικό και για το χτίσιμο της σχέσης μαμάς-παιδιού. Είναι σκαλοπάτι, πέρασμα για το ξεδίπλωμα μιας σχέσης ουσιαστικής, για το μεταξύ τους «δέσιμο».

Από τεσσάρων χρόνων άνω οι αναγνώστες του εν λόγω βιβλίου. Αλλά υπάρχουν προεκτάσεις που αγγίζουν τους γονείς. Γιατί ο Τσίτας, αυθεντικός, σύγχρονος αφηγητής, φέρνει τα παιδιά πιο κοντά στην πραγματικότητα με έναν τρόπο. Είναι τα παιδιά του σήμερα που χρειάζεται να κατανοήσουν τον κόσμο γύρω τους με έναν τρόπο άμεσο και ζωντανό.